

[Automatisk tekstet av Autotekst med NB Whisper. Kan inneholde feil.]

[Hans Geir Aasmundsen]

Hei, du lytter til Refill, podkasten om religion, filosofi og livssyn.

[Alessandro Falcetta]

En podkastserie fra Universitetet i Stavanger.

[Geir]

Mitt navn er Hans Geir Aasmundsen.

Jeg er religionsviter, og er mest opptatt av religion og filosofi ute i samfunnet, i politikken, kulturen, jussen og vitenskapen.

[Alessandro]

Og jeg heter Alessander Falcetta.

Jeg er teolog, og er mest opptatt av religion og filosofi på skolen, i hverdagen, i troslivet og lokalsamfunnet.

[Alessandro]

Dagens episode tar utgangspunkt i de nylige rapportene fra krigen Israel og USA innledet mot Iran.

På nyhetene sto det at amerikansk militært personell har reagert på religiøs retorikk i forkant av angrep.

Det siteres kommandører som knytter krigshandlinger til Guds guddommelige plan, Johannes' åpenbaring og forestillinger om Armageddon.

Og for å snakke om disse svært aktuelle tema.

Har vi en spesiell gjest?

Og det er Hans Geir Aasmundsen.

Hei, Geir.

[Geir]

Hallo, ja.

God dag.

[Alessandro]

God dag.

Geir, egentlig du og jeg er ansvarlige for denne podkasten.

Ikke sant?

Men i dag, du er gjest.

[Geir]

Ja.

Takk for det.

[Alessandro]

Velkommen.

Og grunnen er at du jobber med global kristendom, og har studert og forsket på disse typer tema ganske lenge.

[Geir]

Ja, det stemmer det.

Jeg har drevet og studert både politikk og religion, med spesielt fokus på evangelisk protestantisme, pinsebevegelse og karismatisk kristendom som spenner over både

protestantisme og katolisisme, og inn i andre typer kristendom og innenfor ortodoks kirke, faktisk.

Så denne formen for kristendom har jeg studert i en del år.

Og spesielt dens sosiale og politiske og kulturelle dimensjoner, kan du si.

[Alessandro]

Men du, når vi leser om kommandører som omtaler Trump som salvet!

Dette er sitat.

'Salvet for å fremskynde Jesus' hjemkomst'.

Overrasker dette deg?

[Geir]

Nei, det gjør det ikke.

Denne formen for kristendom har vokst.

Både i USA, men òg globalt, de siste 20-30-40 åra i et enormt tempo.

Man har bedrevet misjon, klassisk misjon retta mot enkeltindivider, for å omvende så mange som mulig.

Misjon drevet av misjonsbefalingen i Bibelen.

Som er viktig for kristne for å spre budskapet, men òg for sin egen frelse.

Samtidig så har misjonen blitt mer og mer retta mot det politiske feltet, det sosiale feltet.

Så det er ikke bare snakk om å konvertere individer, men òg å konvertere samfunnet.

Sånn sett så føyer denne her, det som skjer i USA nå, seg inn i en global trend som har pågått i mange år.

Overhodet ikke overraskende for meg at dette skjer.

Formen det skjer i, og måten det skjer på, er selvfølgelig litt overraskende, kanskje med tanke på at det går så raskt som det gjør.

Og at det er folk så høyt oppe i det politiske systemet og etablissementet som ikke bare bruker kristen retorikk, men som har ideer om å innføre en slags kristen politikk på nasjonalt nivå.

Men som òg skal sette agendaen globalt, sånn som dette.

Og endetidstanker, forestillinger om Israel og jødernes posisjon i dette.

Med tanke på at Jesus skal komme tilbake.

Det som omtales som 'kingdom purposes' blant de som snakker om dette fra innsida.

Det er mer og mer vanlig, og er forestillinger som ikke er like tydelige og eksplisitt formulert overalt, men som finner sted i denne store globale bevegelsen, som i dag omfatter kanskje så mange som 700-800 millioner mennesker, og mye mer.

[Alessandro]

Men vi snakker om kristendom, men den kristne familie er veldig mangfoldig.

Kan du være litt mer presis og forklare hvilke retninger og bevegelser ... Hva handler dette om?

[Geir]

Kjært barn har mange navn.

Barn har mange navn, i hvert fall.

Noen kaller dette for karismatisk protestantisk kristendom, noen kaller det for evangelikal, eller 'evangelical' på engelsk.

Noen kaller det for Pentacostal, pinsebevegelse.

Bruker ikke ofte pinsevenner når vi snakker om dette på norsk, fordi den norske pinsebevegelsen har ofte blitt forbundet med en litt annen form for holdning til samfunnet rundt seg.

Man kan kalle det pentekostalt og oversette direkte fra engelsk, pentacostals.

Som jo er pinsevenner.

Det er en global pinsebevegelse.

Noen snakker gjerne om at denne globale pinsebevegelsen har også satt et avtrykk innenfor tradisjonelle kirkesamfunn.

Både protestantiske, men òg katolske.

Så vi har i dag en stor karismatisk bevegelse innenfor den katolske kirka, som tar opp mange elementer fra denne formen for kristendom.

Noen av hovedtrekkene og det som denne formen for kristendom er kjent for, er tilstedeværelse av Den hellige ånd, at Jesus og Gud virker i mennesker og i samfunnet i dag.

Og at det er en opplevelsesh- og erfaringsbasert religion.

Veldig performativ.

Sterkt fokus på det vi vil kalle for personlig tro, da, på norsk.

Men som òg har et stadig større innslag av sosialt og politisk engasjement, da.

Som man ser kommer til uttrykk i den amerikanske administrasjonen i dag.

Gjennom folk som Pete Hegseth, krigsminister.

Tidligere kalt forsvarsminister.

Som har evangelikal bakgrunn, og som er fra en type ... Evangelical, pentekostal kristendom.

Som jo da mener at Trump da er salva, og at dette er en del av Guds plan for å framskynde Armageddon, eller endetidene, som jo er en positiv ting i det universet de befinner seg i. For da skal jo Jesus komme tilbake og installere tusenårsriket.

Det er litt uklare oppfatninger om Jesus skal komme tilbake ... a installere et tusenårsrike som er fredelig og fint når alt har liksom gått ad undas, for å si det sånn, i Armageddon.

Og så er det de som mener at man må legge til rette for dette.

Og den store ... Den største andelen av disse kristne i dag er opptatt av å gjøre mest mulig, legge mest mulig til rette for at Jesus skal komme tilbake.

Og det er det som skaper det enorme politiske potensialet i denne bevegelsen.

For å legge til rette så må man da omdanne og omforme og konvertere nærmest samfunnet.

Hele samfunnet må bli født på ny, altså born again.

Noe som da involverer et enormt politisk engasjement.

Jeg nevnte Pete Hegseth, krigsminister.

Han er da en evangelikal, evangelical kristen.

Man har J.D. Vance.

Man har Marco Rubio, kjentnavn.

Ron DeSantis fra Florida.

Viktige figurer.

Alle de er katolikker.

Men de tilhører gjerne det noen vil kalle for postliberale katolikker.

Og de postliberale katolikkene mener da at kristendommen skal være en del av det politiske og institusjonelle samfunnet.

[Alessandro]

Men når jeg lur på ... De har og hadde en plan, et prosjekt.

I ulike former.

Men ... Hvorfor ... Hvordan har de klart å komme seg til toppen?

Administrasjonen til den amerikanske staten?

USA?

[Geir]

Ja ... Altså ... Det er litt farlig å snakke om dette som at ... At det høres ut som en konspirasjonsteori.

Det er veldig viktig her å få fram at ... dette her er ... Man kan si at ... Si at 90 % av de som støtter evangelicals og katolsk og en type konservativ, kristen politisk agenda, ikke nødvendigvis er kristennasjonalister eller har en voldsom plan for samfunnet, at alt skal bli sånn og sånn.

Men man henter jo sine stemmer fra et stort ... et stort antall mennesker der ute som har disse holdningene.

Og Magabevegelsen i USA er et enormt stort innslag av denne formen for kristenkonserverve, kristenasjonalister.

Kan nesten ikke kalle dem konserverve heller.

For det er jo en slags progressiv kristendom, dette her òg, på sin måte.

Man får stemmer fra disse folkene.

Og man har jobba planmessig på ulike nivåer, både i USA, men også globalt, de siste 20-30-40 åra, med å gjøre misjonen om til å inkludere en omforming av samfunn og politikk og alle mulige slags institusjoner.

Så det er naturlig at når folk stemmer på kandidater, og man begynner å søke politisk makt, og man har et språk å snakke til ganske mange folk med, som de kjenner seg igjen i, som har kristne verdier i bunnen, og som snakker om å gjenopprette en stolt nasjon, f.eks., eller bruke et språk som mange av de som stemmer på, kjenner seg igjen i.

... så vil disse her få politisk makt.

Og flere og flere av disse folkene som kommer fra en sånn bakgrunn, som nå bedriver aktivt politisk arbeid som de ikke gjorde for bare 30-40 år siden.

Iallfall ikke i samme grad.

Det var noen få da òg.

Man hadde the moral majority, man hadde New Christian Right med Robertson og sånt allerede på 80-tallet.

Så det har vært sterke innslag av konserverve kristne i den amerikanske politikken lenge.

Men dette er noe nytt.

Og dette representerer noe nytt som ikke bare er amerikansk.

Det er viktig.

Det er en del av en global bevegelse hvor disse evangelikale og karismatisk kristne har blitt mer og mer politisk aktive.

Det skjer i Argentina, i Brasil, i Etiopia, i Ghana, i Nigeria, i Sør-Afrika.

Et enormt tempo nå.

Så hvis man bare får øynene opp for dette, så vil man se ... det enorme omfanget av denne formen for politisk aktivitet som har opphav i karismatisk protestantisme og karismatisk katolisisme, i hovedsak.

Så én ting er at det får større og større politiske utslag.

Det er ikke sånn nødvendigvis at alle disse har politiske holdninger ...

Som befinner seg langt inne på høyresida, eller som er kristenasjonalistiske.

Mange av de har òg ønsker om å bekjempe fattigdom.

Det er flere og flere som er opptatt av miljø og klima, f.eks.

Så det er et stort spenn av politiske grupper, men i all hovedsak så er de verdikonservative, og derfor så fanges de opp av ... ofte av disse såkalte postliberale ... Hva sier vi - de progressive, konservative kreftene som ønsker den formen for politikk.

Som man lett blir fanga opp av, selv om man kanskje står for ganske andre ting på mange områder.

Det som i hovedsak ligger i bunnen her, er at hele bevegelsen har blitt mer og mer politisk.

Ikke nødvendigvis politisk på et bestemt vis, men det har blitt mer og mer politisk.

Jeg har snakket om det som å åpne en Pandoras boks på en måte.

Etter murens fall, spesielt utover på 90-tallet og begynnelsen av 2000-tallet, så begynte den globale, evangelikale, karismatiske bevegelsen å endre fokus og begynne å snakke om noe som de kalte for holistisk misjon.

Og holistisk misjon var nettopp det at man skulle ikke bare misjonere.

Retta mot enkeltindivider, men òg mot institusjoner i samfunnet.

For å få dem gjennomsyra av såkalt gode kristne verdier.

Ønsker fra mange av disse folkene var jo som jeg sa nettopp å bekjempe korrupsjon og fattigdom, og skape et bedre samfunn, og har mange gode intensjoner bak det.

Men samtidig la man grunnen for at man kunne få denne type utslag som man får nå i USA, f.eks., med Pete Hegseth, som har en veldig aggressiv retorikk, og som snakker liksom om at fienden skal bli overkjørt og lide, og som snakker om Armageddon og bruker et språk som for mange virker ganske fjernt.

Men de folka som han snakker til, og de som han har bakgrunn fra,

De kjenner seg godt igjen i dette språket.

Dette er en del av des hverdag og virkelighet.

Så vi må forstå det med det som bakteppe.

Samtidig er det veldig viktig å huske på at ... det er ikke bare religiøse interesser som ligger til grunn for den politikken som føres.

Det er klart at det er mange som har andre interesser, om de er økonomiske f.eks.

Som Donald Trump.

Han er jo ikke en spesielt kristen mann, f.eks.

Eller kjent for det.

Likevel blir han sett på av disse som en slags savior, som kommer for å ...

Man kan trekke det så langt som å si at han blir brukt av mange av disse som et redskap for å gjennomføre sin plan.

Noen av disse har jo formulert store prosjekter og planer, altså Prosjekt 2025 f.eks.

Som er satt i pennen av et 900 siders dokument skrevet av Heritage Foundation, som er en kristen-konservativ gruppe.

En plan for hvordan samfunnet skal se ut i framtida, og hvilke omforminger som må til.

Bl.a.

skal man gå vekk fra det såkalte DEI, Diversity, Equity and Inclusion.

Mangfold, inkludering og likeverd, kan man si.

Er noe som man ønsker å ... og faktisk praktisk, da.

Fjerne fra offentlige etater og fra programmer og prosjekter.

Utdanningsdepartementet er jo blitt barbert, om ikke helt lagt ned.

Man ønsker å utvide den såkalte executive power, det er altså presidentens makt.

Det er noe som vil gå på bekostning av maktfordelingsprinsippet, og kanskje det som er noe av det institusjonelle grunnlaget og fundamentet for en demokratisk stat.

Det er en trussel mot en dreining i retning av en president som har mer makt, og som dermed ikke må stå til rette for noen.

Vi kan jo bare spekulere i hvilken type samfunn det kan ligne på.

Mange har jobba en del med Latin-Amerika, som jeg sjøl har gjort.

Snakker om at USA er i ferd med å bli mer og mer latinamerikanifisert.

Det ligner mer og mer på den type stater hvor rettssikkerheten ikke fungerer lenger.

Hvor demokratiet fungerer bare halvveis, osv.

Men ... det er òg folk involvert.

Mange latinamerikanske snakker om det.

Marco Rubio har bakgrunn, Ron DeSantis hører på navnet.

Her er det folk som har bakgrunn, og kommer fra, gjerne latinamerikansk bakgrunn.

Men det er òg interesser knytta til en omforming av hele hemisfæren, da.

Hele Americas, som vi sier.

Så det er jo òg blitt formulert på en måte det som kalles for en Donrow-doktrine.

Altså som en blanding av den gamle Monroe-doktrinen.

Som hadde et vedlegg fra Teddy Roosevelt som handla om hvordan ... Altså på begynnelsen av 1900-tallet.

Som hadde, da, fra Roosevelt ... Som sier noe om hvordan USA skal forholde seg til sin såkalte bakgård i Latin-Amerika.

At det er de som skal gripe inn hvis det er land eller stater som ikke fungerer, eller at folk ikke oppfører seg sånn som de bør og skal.

Å nå aktivt gå inn og fjerne presidenten, som f.eks.

gå og hente ut Maduro, som Trump og USA nettopp gjorde.

Det er òg interesser knytta til en internasjonal agenda i sin egen bakgård, såkalt.

Men òg selvfølgelig er det et annet veldig viktig moment når det gjelder disse kristne, konservative, karismatiske ... Spesielt de evangelikale, pentekostale.

Er jo forholdet til Israel.

Da kommer vi tilbake til denne innledningen din og Peter Hegseth, som jo har jevnlig bønnemøter i Pentagon.

Og som har en veldig kraftig retorikk, og som noen sier har blitt anklaga for i hvert fall at man har brukt et språk knytta til Armageddon og framskynda endetidene, og at krigen mot Iran inngår i et sånt religiøst narrativ, kan du si da.

Nå er det ikke sånn at alle kristne nødvendigvis har den samme ideen og forholdet til Israel.

Der er det en del forskjellige grupperinger som mener forskjellige ting.

Men de fleste ser på Israel eller jødene som et utvalgt folk, og Israel som et land som har livets rett, og fortjener ikke bare å bli beskytta.

Men og fortjene at eventuelle fiender nærmest blir utrydda, eller fjerna, da.

[Alessandro]

I de kristne miljøer du snakker om?

[Geir]

I de kristne miljøene jeg snakker om, ja.

Det er de jeg snakker om.

Så det er ikke sånn ... Det er jo mange blant disse her som ikke nødvendigvis har en sånn veldig aggressiv holdning til at ...

Det er en forestilling om at jødene på dommedag skal måtte omvende seg og bli kristne.

Denne formen for kristensionisme er ikke noe som alltid går hjem blant sionistene sjøl.

Men de får vunnet enorm støtte fra disse folkene, Israel og jødene, i Israel spesielt, som gjør at man ser seg tjent med dette samarbeidet med kristne, evangeliske, karismatiske kroppinger.

[Alessandro]

Du nevnte at dette er et globalt fenomen.

Kan du vise på eksempler fra andre land, kanskje Latin-Amerika.

Du fortalte oss i private samtaler om ulike ting som skjer på campuser og politikken osv.

Som kan hjelpe også sammenlignende situasjoner, f.eks.

mellom USA og et annet land, eller andre land.

[Geir]

Ja.

Det skjer ... Det skjer så mye.

Som sagt så begynte man fra slutten av 90-tallet, spesielt og begynnelsen av 2000-tallet, å bli mer og mer eksplisitt politisk.

At en stor religiøs sosial bevegelse har politiske implikasjoner og konsekvenser, det sier seg nesten sjøl.

Men at man går eksplisitt inn i politikken og bedriver politisk virksomhet ...

Det har man hatt eksempler på.

Bolsonaro i Brasil, f.eks. ble jo bakka kraftig av den samme type kristne i Brasil.

Som òg ba, både han og i parlamentet ... Man hadde mange av de samme typene kristne ritualer knytta til hans maktovertakelse.

Og den samme type holdning, f.eks. til ... til dette med diversity, equity, inclusion.

Motstand mot abort og LGBT, LHBT pluss.

Miljøet.

Den kristne kjernefamilien som et slags ideal og en kristen nasjon.

Og en veldig stor sånn bevegelse i Brasil, med kanskje 30-40 % av befolkningen som i dag ... Og hvis man tar med de karismatiske katolikkene i Brasil, så blir det enda mer.

Så det er veldig mange som kan støtte opp om den type politiske holdninger.

Og du får faktisk, praktisk ... .. politiske resultater.

Men for å vise litt av mangfoldet ... Man har òg i Brasil hatt en, og har nå, da, en presidentkandidat i sin tid, Marina Silva, som stilte som presidentkandidat for Sosialistpartiet mot Dilma Rousseff, det var vel i 2006, hvis jeg husker feil.

Og det var ganske likt på meningsmålingene, helt til det ble offentlig kjent at hun var pinsevenn, altså pentecostalo.

Og dette var jo ikke gangbart for veldig mange av de som stemte på Sosialistpartiet.

Og hun ble tatt i inntekt fra høyresida òg, som så på henne som en slags kandidat, nærmest som en muldvarp, selv om hun ikke var det.

Fordi hun tilhørte en religion som man normalt sett anså for å være verdikonservativ, og dermed plassert på høyresida.

Så hun tapte det valget, så det sang, men hun har vært da miljøvernminister to ganger, for Lola.

Altså en pentekostal pinsevevn.

Så det politiske engasjementet, det er lov.

Det er blitt gjort mulig på samvis.

Men en har ikke gått til høyre og gått til venstre istedenfor, da, i politikken.

Så det er fullt mulig å gjøre forskjellige ting.

I Argentina så har man kanskje den største ... Skal vi kalle det for villbassen?

Merkelige ... Ja, lederen ... Vi kan se merkelige lederen, Millay.

Som heller ikke er sjøl ... Han er litt sånn som Trump, kan man si.

Han er heller ikke sjøl en sånn pinsevevn.

Han sysler med mye rart, skal ikke gå inn på det, men han får òg enormt støtte fra disse kreftene.

Og henvender seg til mye av det samme segmentet i befolkningen.

Òg i Argentina har den evangelikale, karsmatiske bevegelsen vokst voldsomt de siste 20-30 åra.

Så det er to eksempler.

Man har statsministeren i ... .. land som er dominert av muslimer i Etiopia.

Så man har både muslimer, en stor gruppe, man har ortodokse kristne, og man har en stor gruppe evangelikale eller pentekostale kristne.

Og han representerer jo da den siste, da.

Har òg en del kristne visjoner og ideer om landet, men har klart å holde det litt sånn samla, da.

Og det er kandidater og mange forskjellige ... I Sør-Korea så er det da verdens største enkeltkirkesamfunn, Yoido Full Gospel Church, som det heter på engelsk, i Seoul, med million medlemmer, bare i ett kirkesamfunn.

Og i Sør-Korea så er det òg en veldig stor karismatisk protestantisk del av befolkningen, som òg er veldig aktive i politikken og i parlamentet.

Så det er enormt mange på enormt mange forskjellige steder.

Så her kunne vi snakket mye.

Men det som er viktig å få med ... Det er altså globale nettverk som er helt sentrale i å drive fram ideer, meisle ut misjonsstrategier, som som sagt ikke bare retter seg mot enkeltindivider, men som òg retter seg mot hvordan skal vi f.eks. misjonere mot arbeidsplassen?

At du f.eks. ... aAktivt skal bruke det at du er kristen på jobben, og prøve å omvende folk og gjøre institusjonen mer kristen.

Man har et stort fokusområde på utdanning.

Når vi snakker her på universitetet, f.eks., så er høyere utdanning helt sentrale satsingsområder.

Og som insidere i dette globale miljøet har sagt, det er ikke Addis Abeba eller Sao Paulo som er problemet, det er Europa.

For der i Addis og der i Kampala i Uganda eller i Sao Paulo, der dominerer vi jo campus, sier de.

Mens i Europa så har vi større utfordringer.

Så det jobbes i disse miljøene for å ...

... få større innflytelse, og misjon som retter seg mot ... Man har business as mission, altså mot næringsliv, å drive business.

Man har misjon retta mot ulike andre religioner, altså mot buddhister, mot muslimer, mot jøder.

Man har hatt kampanjer mot barn, f.eks.

Såkalte 414-vinduet, som de selv kalte det for.

Retta mot barn i alderen 4 til 14 år.

Så man jobber strategisk, man jobber globalt.

Og det som jeg har studert mest, er noe som heter Lausanne-bevegelsen, fordi den ble starta i Lausanne i 1974.

[Alessandro]

Lausanne i Sveits

[Geir]

Ja, av den karismatiske pastoren Billy Graham, som noen gjerne har hørt om.

Amerikansk og en engelsk evangelikal teolog, pastor John Stott.

Men med folk fra hele verden.

Så denne bevegelsen har blitt den drivende faktoren, kan man si, i det globalt ... I global misjon.

Og har nå kanskje ...

Kanskje over 300-400 millioner mennesker, altså affilierte.

Ikke medlemmer, men affilierte.

Et nettverk av nettverk har lederen for bevegelsen kalt det sjøl, Michael Owe. Og det stemmer, det er et nettverk av nettverk, som bedriver mange forskjellige ting.

Men først og fremst misjon, og først og fremst en misjon som er holistisk.

Og som òg nå kalles polysentrisk, som er fra alle overalt til alle overalt.

Holistisk betyr egentlig bare at han er retta både mot enkeltindivider og mot samfunn og institusjoner.

Så denne bevegelsen bedriver da og utmeisler ulike misjonsstrategier.

Å gjøre ... Å være et møtested for karismatisk kristne, evangeliske kristne, fra hele verden.

Å ha en enorm innflytelse på den måten.

Ikke sånn direkte, men indirekte.

Å ha på en måte skapt et veikart, har vi kalt det for sjøl, når jeg har skrevet om dette.

Et veikart for misjon, som er både sosial og politisk, i tillegg til retta mot individer.

Og frelse, kan du si.

[Alessandro]

Men nå må vi komme hjem til Norge.

Har vi disse bevegelser og retninger i Norge?

[Geir]

Ja.

Ja, det har vi.

Som sagt, vi skal ikke lage en konspirasjonsteori her.

For når du ser på nettverk og store, globale nettverk ...

Så er det ikke én organisasjon eller én masterhjerne som sitter bak og meisler ut noen ideer og teorier, som alle andre da følger opp.

Det er et mulder av folk på ulike nivåer i institusjoner.

Folk som sitter høyt oppe, men òg folk på bakken.

Folk som reiser ut og misjonerer, og folk som er hjemme og bedriver sitt religiøse arbeid, som òg gjerne retter mot misjon.

Men når det er sagt ... Den norske kirka, for eksempel, som jo før var en statskirke, nå kaller seg en folkekirke, er òg knytta til Lausanne-bevegelsen.

Gjennom det norske nettverket for misjon og orme så er Det Norske Misjonssamband knytta til Lausanne-bevegelsen.

Og den norske pinsebevegelsen direkte.

De bruker Lausanne-bevegelsen som et slags veikart, som sagt.

Så noen er mer direkte, sånn som den norske pinsebevegelsen, f.eks. Det er eksplisitt knytta til Lausanne-bevegelsen.

Og så er det mange som bedriver den samme type aktiviteter.

Så det vi ser i Norge, f.eks. med ... en stadig økende tilstedeværelse av det vi gjerne kaller kristenkonervative i offentligheten og i politikken, det er òg et resultat av det samme.

For bare et halvt år siden satt kommunikasjonsrådgiveren for pinsebevegelsen i Norge.

På Dagsnytt 18, tror jeg, men jeg tror det var Dagsnytt 18.

Og argumenterte for hvorfor man som kristen skulle være aktiv sosialt og politisk.

Dette var helt utenkelig fra 20-30 år siden.

At man ville så eksplisitt fronte en type politikk, da.

Et politisk engasjement.

Så norske kristne, som er veldig aktive i dette ...

Ikke så mye ... Fremdeles ikke så mye i Norge, men en god del ... Du ser det i Kristelig Folkeparti òg, som har en dreining mot høyre, og som er mer opp de samme gatene.

Litt av det ... Skal ikke si at det er som amerikansk, på en måte, men det er i hvert fall en kristenkonservativ måte å bedrive politikk på, som ligner mer på den ... den dominerende i den globale trenden i dag, da.

Så ja, så det skjer mye overalt, men enda mer skjer det jo da globalt.

For norske kristne bedriver jo, og har bedrevet aktiv misjon lenge.

Så de er store ute og små hjemme.

Så det er norske pinsekirker med 200-300 medlemmer som sier at ja, men det er jo ikke her vi ... Det er ikke her vi har over millionen medlemmer i Kenya eller Mosambik.

Så internasjonalt så har de ganske stor innflytelse, faktisk.

Mye større innflytelse enn man er klar over.

De har òg mye mer ressurser enn mange kirkesamfunn i fattigere deler av verden.

Og det er òg noe som de amerikanske kirkene, som gjerne ikke dominerer lenger globalt ...

Fordi at det er så utrolig mye aktivitet både i Afrika og Latin-Amerika og Sørøst-Asia nå.

Og i Europa òg.

Men de har fremdeles ... De dominerer økonomisk.

Og de dominerer nok òg i form av at de har mer innflytelse institusjonelt i de store organisasjonene og nettverkene.

Men på bakken dominerer de ikke på samme måten lenger.

[Alessandro]

Og det var veldig interessant at norske kristne er så aktive utenfor Norge i dette misjonsarbeid.

Men hvor kommer pengene fra? Plutselig!

[Geir]

Ja, pengene ... Altså, pengene kommer fra ...

Fra forskjellige hold, da, men det kommer an på hvor stor kirka er, eller kirkesamfunnet er.

Organisasjonen.

Mye kommer jo fra bidrag fra medlemmer.

Innsamlinger.

Den type ting.

Er man større og bedriver f.eks. en YouTube-kanal i dag, for å være veldig moderne, blogger eller en TV-kanal, så har man reklamefinansiering.

Fremdeles er det veldig mye innsamling, men mye penger hentes jo igjen på den måten.

Og så er det òg, hvis man går til ... Det er en del folk som er her som, hvis det er legitimt å tjene mye penger, og at det er et uttrykk for at du er en god kristen fremdeles, er det det iblant en del av disse, så donerer man gjerne penger, og i større grad fra de som gjerne har mer.

Folk som tjener veldig mye, som donerer.

Men i all hovedsak så er det innsamling fra medlemmer som driver med innsamlingsarbeid eller frivillig arbeid.

Og på bakken så er det veldig mange som ikke tjener mye penger på dette, og som er ganske fattige fremdeles.

Som reiser langt for å sette alt på spill, for å misjonere og for å spre dette budskapet.

Og for å på den måten delta i et av de største omformingsprosjektene som noen gang har funnet sted globalt, som jo er den kristne misjonsbevegelsen.

Som har bredt om seg og endra kultur og samfunn i Latin-Amerika, Afrika, Sørøst-Asia spesielt, i et enormt tempo.

[Alessandro]

Men du, denne podkasten er blant annet tiltenkt lærere og lærerstudenter.

Og er det viktig at lærere på grunnskolen, videregående skole eller ungdomsskole, f.eks.

Er det viktig at lærere og lærerstudentene våre på campus har kunnskap om den historien som du forteller oss?

[Geir]

Det er viktig av flere årsaker.

Jeg mener selvfølgelig det er viktig i seg sjøl.

[Alessandro]

Du jobber med dette i mange år, du har gjort det

[Geir]

Jeg mener jo òg at det er viktig for et menneske i et demokratisk samfunn ... Og hvis man ønsker å opprettholde et demokratisk samfunn, at man er informert om hva som foregår i verden.

Dette er en del av det som foregår i verden, som dessverre ikke er på pensum noe sted omtrent.

Eller som det ikke snakkes om.

Av en eller annen grunn.

Det kan man diskutere, men vi trenger ikke diskutere det nå.

Men en lærer som jobber i skolen, eller et menneske som jobber som journalist i en avis og skal informere andre om å ha makt, bør være godt informert om ...

Hvorfor folk bedriver den ene eller andre typen politikk, eller hvorfor man har det ene eller andre pensum, f.eks.

Hva er det som står på agendaen?

Hvorfor det er viktig at kristne verdier skal være en del av formålsparagrafen, f.eks.?

Hva er kristne verdier for noe?

At det er uenighet blant kristne om hva kristne verdier er, er f.eks. viktig å få fram.

At det er diskutert.

Og at det er noe annet å være kristen i dag enn det var for 50 år siden, og 100 år siden, og 200 år siden.

Og at det også kan være annerledes å være kristen i Norge enn det er i USA, f.eks., eller i Argentina.

Og at det altså finnes et stort mangfold innenfor denne religionen, som det òg er innenfor islam, men at det er en politisering som foregår, som har konsekvenser for hvordan ulike politiske ... sosiale og kulturelle endringer og prosesser pågår på lokalt og globalt.

Det bør man jo kunne vite om, og så bør man jo ha en måte å snakke om det på til elever.

Eventuelt informere lesere, eller seere hvis det er i offentligheten, om hva det er som foregår.

Så dette er noe man bør ha god kunnskap om, mener jeg.

Ikke minst hvis du er interessert i hva som står på pensum, og hvorfor det er på pensum, og at det er grupper som jobber aktivt for at noe bestemt skal være på pensum, og noe ikke skal være på pensum.

Hvis vi går tilbake til USA, så har man jo da sett at der er det ting som har blitt tatt ut og fjerna fra pensum.

F.eks. jeg nevnte DEI, Diversity, Equity, Inclusion.

Og hvis man skal snakke f.eks. om rasisme, eller strukturell rasisme, eller postkolonialisme og sånn, så får man på en måte ikke lov til å bruke den begreper i undervisning lenger.

Man har ikke lov å snakke om dette. Man har ikke lov å snakke negativt om amerikansk stat og historie.

Her har man et prakteksempel på hvordan et land, et stolt demokrati, på ganske få år forvitrer.

Og at dette er noe som skjer fordi at folk sover i timen.

Og på skolen skal du ikke sove i timen, du skal heller være proaktiv og følge med.

Og se på hva som foregår.

Og du kan godt være enig i det som foregår, men du skal iallfall vite ...

... hvorfor det foregår, og hvem som jobber i kulissene og rett oppi ansiktet ditt.

For det er jo ikke sånn at de gjemmer seg.

Pete Hegseth gjemmer seg ikke.

De er jo ute på YouTube og på TV med en gang når han har hatt en bønn, sånn som han hadde i går, senest, i Pentagon, for troppene som bedriver krigføring langt vekke i Iran, og at hvordan fienden skal på en måte bli ... overkjørt og forvitra og viser til gammeltestamentlige sitater.

Så må man vite hvorfor dette foregår, og hva det er som holder på å skje.

Så hvis man ønsker å ha en skole som fungerer, med elever som fungerer, og lærere som ...

og kan stå opp og si ifra, så må man òg ha kunnskap om disse tingene.

Blant annet.

Når det ikke er sånn at det bare er religion som er viktig, man må òg ha kunnskap om økonomi og politikk og juss og alt mulig rart, så det er mange ting å sette seg inn i. Religion er en av de som betyr veldig mye for veldig mange folk.

Og om du liker det eller ikke, så må du ta det innover deg når du skal forholde deg til hva som foregår i verden.

[Alessandro]

Men du, Geir, jeg tror at dette var veldig lærerikt.

Det er noe vi kan snakke mer om i fremtiden, kanskje akkurat på denne podkasten.

Og tusen takk for at du var med.

[Geir]

Jo, sjøl takk.

Det er utrolig mye å si om dette.

Det er jo et stort globalt fenomen.

Det er en lang historie å fortelle, globalt, men òg lokalt mange steder.

Og det er både enkeltindivider og grupper og folk som inngår.

Større og mindre sammenhenger.

Så her kan vi lage mange episoder og komme tilbake til mange av disse tingene.

Nå ble det jo litt sånn feia over det, fort.

[Alessandro]

Ja, en liten introduksjon, kanskje, for å få litt smak på de problematikkene som fins der, slik at vi blir bevisste om at det fins visse temaene der ute.

Derfor er det viktig å undersøke dem videre.

Men takk til dere som har lyttet til denne episoden.